

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea art. 11 din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, cu modificările și completările ulterioare*, inițiată de domnul deputat Mihai-Bogdan Diaconu – Grupul parlamentar al PSD (Bp. 238/2013).

I. Principalele reglementări

Această inițiativă legislativă are ca obiect de reglementare modificarea art. 11 alin. (1) din *Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, cu scopul *extinderii interdicției de a primi donații din partea altor state ori organizații din străinătate, precum și din partea persoanelor fizice sau juridice străine și asupra ONG-urilor, altor entități non-profit sau persoane fizice care desfășoară activități politice sau sprijină partidele politice în mod direct sau indirect, precum și în cazul în care membrii din conducerea ONG-urilor sau altor entități non-profit fac parte din organele de conducere a partidelor politice (în prezent, interdicția vizează doar partidele politice)*.

Potrivit *Expunerii de motive*, prin soluția legislativă preconizată se previne finanțarea din străinătate a partidelor politice „în forme mascate”.

II. Observații

1. Precizăm că în cadrul Raportului Grupului Statelor contra Corupției (GRECO) de evaluare a României privind Transparența Finanțării Partidelor Politice au fost formulate o serie de recomandări referitoare la completarea cadrului legislativ privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, care vizează, printre altele:

- clarificarea modului în care activitatea financiară a diverselor tipuri de structuri în legătură cu partidele politice trebuie să fie înregistrată în documentele contabile ale partidelor politice;

- examinarea modalităților de creștere a transparenței contribuțiilor „*părților terțe*” (spre exemplu, entități separate, grupuri de interese) către partidele politice și către candidați.

În scopul implementării recomandărilor GRECO, după consultarea reprezentanților instituțiilor publice (Curtea de Conturi, Agenția Națională de Integritate, Agenția Națională de Administrare Fiscală), ai partidelor politice parlamentare, ai organizațiilor neguvernamentale și cu concursul experților internaționali, Autoritatea Electorală Permanentă a elaborat un *proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale*.

Ca urmare a recomandării GRECO, proiectul menționat propune ca, anual, până la data de 30 aprilie, partidele politice să depună la Autoritatea Electorală Permanentă rapoarte detaliate ale veniturilor și cheltuielilor efectuate în anul precedent, care vor include și detalieri ale veniturilor și cheltuielilor persoanelor aflate în strânsă legătură cu partidul politic, precum și ale formelor de asociere prevăzute la art. 13 din *Legea nr. 334/2006*.

Este important de reținut faptul că în cadrul proiectului de lege se face o distincție clară între persoana juridică care se află într-o legătură strânsă cu o formațiune politică sau un candidat și părțile terțe care desfășoară activități cu caracter politic dar nu se află în strânsă legătură cu o formațiune politică sau candidat.

În ceea ce privește creșterea transparenței contribuțiilor „*părților terțe*” (spre exemplu, entități separate, grupuri de interese) către partidele politice și către candidați, proiectul de lege propune ca terții să fie înregistrați într-un Registru al Terților, gestionat de către Autoritatea Electorală Permanentă și afișat pe pagina de internet a acesteia până cel

târziu la data începerii campaniei electorale. Activitățile derulate de aceștia sunt limitate din punctul de vedere al cheltuielilor pe care le pot efectua, în funcție de tipul de scrutin.

Totodată, se prevede că pentru a verifica legalitatea veniturilor și cheltuielilor partidelor politice, Autoritatea Electorală Permanentă va putea solicita documente și informații de la persoanele fizice și juridice care au prestat servicii, gratuit sau contra cost partidelor politice, precum și de la terți, care vor avea obligația să pună la dispoziția reprezentanților autorității documentele și informațiile solicitate.

De asemenea, proiectul de lege se referă și la:

- un set de criterii care permit să se determine când o persoană juridică se află în legătură cu un partid politic, alianță electorală sau un candidat și este considerată sub controlul direct sau indirect al partidului politic sau ca terț care să fie inclus în situațiile financiare ale unui participant la campanie (partid, candidat etc.). Aceste criterii iau în considerare structura de proprietate, puterea de control prin drepturi de vot, alte forme de control (art. 34⁵);

- stabilirea unui registru public al terților, coordonat de AEP (art. 34⁶);

- o limită superioară a cheltuielilor angajate de terți, depinzând de tipul de alegeri (parlamentare, prezidențiale, locale și euro-parlamentare);

- competența birourilor electorale de a determina când un terț desfășoară propagandă fără a fi înregistrat și de a notifica asemenea cazuri AEP (care poate aplica sancțiunile prevăzute de lege);

- introducerea obligației terților de a trimite rapoarte detaliate la AEP, în termen de 15 zile de la data alegerilor, asupra cheltuielilor din campania electorală (art. 38 alin. (2)).

Informațiile legate de proiectul de lege au fost comunicate GRECO în procedura de conformitate și reținute în raportul de conformitate privind România, adoptat de GRECO în decembrie 2012. Conform acestui raport, GRECO a apreciat că *„Amendamentele contemplate de proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 334/2006 privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale par a fi de actualitate, astfel încât să se asigure consolidarea generală a conturilor cu includerea tuturor entităților în legătură directă sau indirectă cu un partid politic și criterii și clarificări suplimentare de a determina entitățile în cauză. Același lucru se aplică și pentru a doua parte a recomandării și noile dispoziții contemplate în proiectul de lege par să răspundă îngrijorărilor ce au stat*

la baza recomandării, în privința terților în contextul campaniilor electorale”.

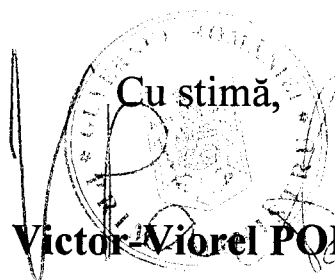
2. Referitor la conținutul propunerii legislative, semnalăm faptul că lipsește reglementarea unor aspecte importante, în absența cărora interdicția instituită nu ar îndeplini criteriile de claritate, precizie, previzibilitate și predictibilitate, pentru ca subiectele de drept vizate să își poată conforma conduita, astfel încât să evite consecințele nerespectării acesteia.

Astfel, considerăm că ar fi fost necesară definirea sintagmei „*activități politice*”, cu detalierea activităților care se înscriu în această categorie. Totodată, semnalăm faptul că nu sunt definite noțiunile de *sprijin direct* și *sprijin indirect* pe care persoanele fizice sau ONG-urile îl pot acorda partidelor politice.

De asemenea, considerăm că ar fi fost necesară instituirea unor mecanisme de control și de sancționare a eventualelor încălcări ale interdicției instituite.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

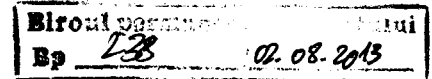
Cu stimă,

Victor-Viorel PONTA

**DOMNULUI SENATOR GEORGE – CRIN LAURENȚIU
ANTONESCU
PREȘEDINTELE SENATULUI**

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

1349
2007-2013

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea art. 11 din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, cu modificările și completările ulterioare*, inițiată de domnul deputat Mihai-Bogdan Diaconu – Grupul parlamentar al PSD (Bp. 238/2013).

I. Principalele reglementări

Această inițiativă legislativă are ca obiect de reglementare modificarea art. 11 alin. (1) din *Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, cu scopul *extinderii interdicției de a primi donații din partea altor state ori organizații din străinătate, precum și din partea persoanelor fizice sau juridice străine și asupra ONG-urilor, altor entități non-profit sau persoane fizice care desfășoară activități politice sau sprijină partidele politice în mod direct sau indirect, precum și în cazul în care membrii din conducerea*

ONG-urilor sau altor entități non-profit fac parte din organele de conducere a partidelor politice (*în prezent, interdicția vizează doar partidele politice*).

Potrivit *Expunerii de motive*, prin soluția legislativă preconizată se previne finanțarea din străinătate a partidelor politice „*în forme mascate*”.

II. Observații

1. În conformitate cu prevederile art. 3 din *Legea nr. 334/2006*, sursele de finanțare a activității unui partid politic sunt: cotizațiile membrilor de partid; donațiile, legate și alte liberalități; veniturile provenite din activități proprii și subvențiile de la bugetul de stat.

Textul art. 11 din același act normativ interzice acceptarea de către partidele politice a donațiilor din partea altor state ori ale organizațiilor din străinătate, precum și din partea persoanelor fizice sau juridice străine. Sumele primite cu încălcarea acestor prevederi se confiscă și se fac venit la bugetul de stat.

Autoritatea Electorală Permanentă verifică, pentru fiecare partid, respectarea prevederilor legale referitoare la finanțarea partidelor politice, anual sau ori de câte ori este sesizată.

Urmărind scopul enunțat de către inițiator, considerăm că prevenirea transferului de fonduri de la alte state, organizații sau persoane fizice ori juridice din străinătate către partidele politice românești se poate realiza prin instituirea interdicției generale pentru partidele politice de a primi, direct sau indirect, finanțare din străinătate. O interdicție similară a fost prevăzută în textul art. 24 al *Legii nr. 334/2006*, conform căruia „*Este interzisă finanțarea campaniei electorale, în mod direct sau indirect, de către persoane fizice ori juridice străine*”.

2. În ceea ce privește conținutul propunerii legislative, considerăm că s-ar fi impus reglementarea și altor aspecte importante, în absența cărora interdicția instituită nu ar îndeplini criteriile de claritate, precizie, previzibilitate și predictibilitate, pentru ca subiectele de drept vizate să își poată conforma conduita, astfel încât să evite consecințele nerespectării acesteia.

Astfel, era necesară definirea sintagmei „*activități politice*”, cu detalierea activităților care se înscriu în această categorie. Totodată, ar fi trebuit definite noțiunile de *sprijin direct* și *sprijin indirect* pe care persoanele fizice sau ONG-urile îl pot acorda partidelor politice.

De asemenea, considerăm că ar fi fost necesară instituirea unor mecanisme de control și de sancționare a eventualelor încălcări ale interdicției instituite.

3. Precizăm că în cadrul Raportului Grupului Statelor contra Corupției (GRECO) de evaluare a României privind Transparența Finanțării Partidelor Politice au fost formulate o serie de recomandări referitoare la completarea cadrului legislativ privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, care vizează, printre altele:

- clarificarea modului în care activitatea financiară a diverselor tipuri de structuri în legătură cu partidele politice trebuie să fie înregistrată în documentele contabile ale partidelor politice;

- examinarea modalităților de creștere a transparenței contribuțiilor „părților terțe” (spre exemplu, entități separate, grupuri de interese) către partidele politice și către candidați.

În scopul implementării recomandărilor GRECO, după consultarea reprezentanților instituțiilor publice (Curtea de Conturi, Agenția Națională de Integritate, Agenția Națională de Administrare Fiscală), ai partidelor politice parlamentare, ai organizațiilor neguvernamentale și cu concursul experților internaționali, Autoritatea Electorală Permanentă a elaborat un *proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale*.

Ca urmare a recomandării GRECO, proiectul menționat propune ca, anual, până la data de 30 aprilie, partidele politice să depună la Autoritatea Electorală Permanentă rapoarte detaliate ale veniturilor și cheltuielilor efectuate în anul precedent, care vor include și detalieri ale veniturilor și cheltuielilor persoanelor aflate în strânsă legătură cu partidul politic, precum și ale formelor de asociere prevăzute la art. 13 din *Legea nr. 334/2006*.

Este important de reținut faptul că în cadrul proiectului de lege se face o distincție clară între persoana juridică care se află într-o legătură strânsă cu o formațiune politică sau un candidat și părțile terțe care desfășoară activități cu caracter politic dar nu se află în strânsă legătură cu o formațiune politică sau candidat.

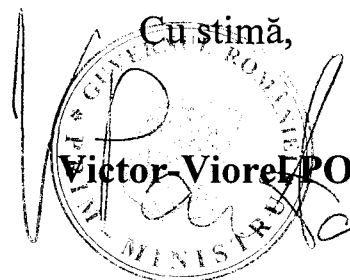
În ceea ce privește creșterea transparenței contribuțiilor „părților terțe” (spre exemplu, entități separate, grupuri de interese) către partidele politice și către candidați, proiectul de lege propune ca terții să fie înregistrați într-un Registru al Terților, gestionat de către Autoritatea Electorală Permanentă și afișat pe pagina de internet a acesteia până cel târziu la data începerii campaniei electorale. Activitățile derulate de aceștia sunt limitate din punctul de vedere al cheltuielilor pe care le pot efectua, în funcție de tipul de scrutin.

Totodată, se prevede că pentru a verifica legalitatea veniturilor și cheltuielilor partidelor politice, Autoritatea Electorală Permanentă va putea solicita documente și informații de la persoanele fizice și juridice care au prestat servicii, gratuit sau contra cost partidelor politice, precum și de la terți, care vor avea obligația să pună la dispoziția reprezentanților autorității documentele și informațiile solicitate.

Informațiile legate de proiectul de lege au fost comunicate GRECO în procedura de conformitate și reținute în raportul de conformitate privind România, adoptat de GRECO în decembrie 2012. Conform acestui raport, GRECO a apreciat că *„Amendamentele contemplate de proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 334/2006 privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale par a fi de actualitate, astfel încât să se asigure consolidarea generală a conturilor cu includerea tuturor entităților în legătură directă sau indirectă cu un partid politic și criterii și clarificări suplimentare de a determina entitățile în cauză. Același lucru se aplică și pentru a doua parte a recomandării și noile dispoziții contemplate în proiectul de lege par să răspundă îngrijorărilor ce au stat la baza recomandării, în privința terților în contextul campaniilor electorale”*.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere obiectul de reglementare al acestei propuneri legislative, considerăm că **Parlamentul este singurul în măsură să se pronunțe asupra adoptării acesteia.**

Cu stimă,

Victor Viorel PONTA
MINISTRUL

**DOMNULUI SENATOR GEORGE – CRIN LAURENȚIU ANTONESCU
PREȘEDINTELE SENATULUI**